

"Diđer ilaç ise, Şükür ve kanaat ile talep ve dua ve Rezzak-ı Rahim'in rahmetine itimattır." cümlesini izah eder misiniz?

Şükür ve kanaat etmek, insana en mühim bir ilaç gibidir. Çünkü nimetlerin sahibini bilmek ve Ona teşekkür etmek içinde, ruh için muazzam bir ilaç ve tedavi vardır. Onun verdiklerinin adil ve hikmetli olduğunu bilmek ve verdiklerini yeterli görüp kanaat etmek ise bitmez tükenmez bir hazine hükmündedir. Hiçbir mal kanaat kadar insana tatlı ve yeterli gelmez. **"Mal istersen kanaat yeter."** ifadesi buna işaret eder.

Ayrıca aciz olan bu insan, ihtiyaçlarını karşılamak ve düşmanlarını def'etmek için ellerini açıp her şeye gücü yeten Allah'a yalvarması içinde öyle bir kalb ve ruh tedavisi vardır ki, hiçbir ilaçta bu tesir görülmez. Rahmeti sonsuz **Rezzak**'ın rahmetine itimat ise, bizi sanki bütün kainatın sahibiymişiz gibi hissettirir.

Őükrün mânası, iyilik yapanı, yapmış olduğu iyilikten dolayı övmektir. Őükrün zıddı ise küfran, yani iyiliği bilmemek ve nankörlüktür.

Üstadımız Őükrü şöyle tarif eder:

"İşte Ona teşekkür etmek (Şükür), nimetleri doğrudan doğruya Allah'tan bilmek, o nimetlerin kıymetini takdir etmek ve o nimetlere kendi ihtiyacını hissetmekle olur."(1)

Yine denilmiştir ki bir kulun Őükredici olabilmesi için Őu üç rüknü eda etmesi gerekir:

Birincisi: Üzerinde bulunan Allah Teâlâ'nın nimetlerini itiraf etmesi.

İkincisi: Sahip olduğu bu nimetlerden dolayı Allah Teâlâ'ya hamd-ü sena etmesi.

Üçüncüsü: Kendisine verilmiş olan nimetleri Allah'ın rızasını kazanma yolunda sarf etmesi.

Bu üç esası yerine getirebilen Őükrünü eda etmiş demektir.

Süfyan İbn-i Uyeyne Hazretleri Şükür hakkında şöyle demiştir:

"Şükür, Allah'ın yasaklarından sakınmandır."

Cüneyd-i Bağdadî Hazretleri ise şükürü şöyle tarif etmiştir:

“Şükür, Allah Teâlâ'nın nimetlerinden hiçbirisiyle O'na karşı isyan etmemendir.”

Ömer b. Abdülaziz de şöyle buyurmuştur:

“Allah'ın nimetlerini, ona şükrederek bağlayın! Allah'a şükretmekse isyanı terk etmekten ibarettir.”

Ve yine denilmiştir ki: **“Şükür, eldeki nimetin bağı; gelecek nimetin de avcısıdır.”**

Kanaat hakkında:

Bu konuda [Yirmi İkinci Mektub'un İkinci Mebhasında](#) şöyle buyrulur:

"Ehl-i kanaat ile ehl-i hırs, iki şahsa benzer ki, büyük bir zatın divanhanesine giriyorlar. **Birisi** kalbinden der: '**Beni yalnız kabul etsin; dışarıdaki soğuktan kurtulsam bana kâfidir. En aşağıdaki iskemleyi de bana verseler lütuftur.**'"

İkinci adam, güya bir hakkı varmış gibi ve herkes ona hürmet etmeye mecburmuş gibi, mağrurane der ki: **“Bana en yukarı iskemleyi vermeli.”** O hırsıyla girer, gözünü yukarı mevkilere diker, onlara gitmek ister. Fakat divanhane sahibi onu geri döndürüp aşağı oturtur. Ona teşekkür lazımken, teşekkürü bedel kalbinden kızıyor. Teşekkür değil, bilâkis hane sahibini tenkit ediyor. Hane sahibi de ondan istiskal ediyor."

Birinci adam mütevaziâne giriyor, en aşağıdaki iskemleye oturmak istiyor. Onun o kanaati, divanhane sahibinin hoşuna gidiyor. **'Daha yukarı iskemleye buyurun!'** der. O da gittikçe teşekküratını ziyadeleştirir; memnuniyeti tezayüd eder."

"İşte, dünya bir divanhane-i Rahman'dır. Zemin yüzü bir sofraya-i rahmettir. Derecat-ı erzak ve merâtib-i nimet dahi iskemleler hükmündedir."(2)

Dipnotlar:

(1) bk. [Mektubat, Yirmi Dokuzuncu Mektup, İkinci Risale.](#)

(2) bk. [age., Yirmi İkinci Mektup, İkinci Mebhas.](#)